

Elsjes vlucht

COLOFON

ISBN 9789051799118
1e druk, 2015

© 2015 Ria Paulina

Dit boek is een uitgave van Gopher B.V.

Keizersgracht 75-II
1015 CE Amsterdam
Telefoon 020 427 9204

Exemplaren zijn rechtstreeks te bestellen
via internet: www.gopher.nl en bij iedere boekhandel.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the publisher.

Elsjes vlucht

Ria Paulina

Opdracht

Dit boek draag ik op aan mijn fantastische zoons Ringo en Michael, die zonder mijn hulp een weg vonden om hun dromen te verwezenlijken. Zij brachten mijn lieve schoondochters, Monique en Emma, in mijn leven en hun onnavolgbare kinderen, June, Lily en Leo, die elke dag een lach op mijn gezicht toveren.

Tevens draag ik het boek postuum op aan Gerard, zonder wie ik dit prachtige nageslacht niet zou hebben gehad en aan mijn lieve moeder die zo heeft gestreden om lang bij ons te kunnen blijven.

*Onze gedachten zijn vaak bij jou
We zeggen je naam, we prijzen je moed.
Wij teren nu op wat jij voor ons was
En bekijken je foto's, dat doet ons goed.*

*De dag dat jij op reis ging
En ons op aarde achterliet,
Brak de ketting die ons verbindt
Niets is meer hetzelfde en dat doet ons verdriet.*

*Maar ooit komen we bij je,
Eén voor één, na enig jaar.
Dan klikken de schakels weer aaneen
En zijn wij weer bij elkaar.*

Ria

Dankwoord

In de eerste plaats dank ik Ringo, die mij meenam naar Suriname, waar ik inspiratie kon opdoen. Hij was ook de eerste die het manuscript las en van commentaar voorzag.

Monique Massa, Astrid de Zeeuw en Maurice Deden gaven eveneens input om het manuscript te verbeteren. Hartelijk dank daarvoor.

Mijn goede vriend Ron trok zich tactvol terug in de perioden dat ik gedreven aan het schrijven was, maar hij voorzag mij zo nodig van voedsel en goede raad. Mede daardoor kon ik de roman voltooien. Dankjewel, Ron.

Maar het zijn vooral de lezers van mijn eerdere twee romans die ik moet bedanken. Jullie spoorden mij voortdurend aan om nog een boek te schrijven. Het heeft even geduurd voordat dit verhaal, dat allang in mijn hoofd broedde, vorm kreeg. Ik vertrouw erop dat ik jullie niet teleurstel in jullie verwachtingen.

Den Haag, januari 2012

De ruimte waarin Els werd binnengelaten deed vreemd surrealistisch aan. Zes plastic stoelen in verschillende kleuren stonden er, alle in een ongemakkelijk ogende vierkante vorm. Onverwoestbaar, zoals waarschijnlijk de bedoeling was. Misschien toch peperduur, ontworpen door Jan des Bouvrie of een andere artistieke lering. Het was een grote ruimte, als een klaslokaal. Toch stonden er alleen die Spartaanse stoeltjes, een klein sober salontafeltje, zo een die je voor een prikkie bij Ikea kunt kopen, een metalen kantoorkast en een bureautje met een bureaustoel die duidelijk niet voor de patiënt was bestemd. De vaalgrijze viltten vloerbedekking vertoonde grote vlekken van omgestoten koppen koffie, urine of braaksel; die had de tand des tijds of de tumultueuze gebeurtenissen in het lokaal minder goed doorstaan dan het meubilair.

Het fluisterzachte lichte tapijt en de comfortabele sofa die een romanticus zou verwachten in de spreekkamer van een psycholoog of psychiater waren hier overduidelijk niet aanwezig. Els keek om zich heen. Mijn God, vroeg ze zich in stilte af, waar ben ik beland? Konden er nou echt niet een paar kussentjes af? Of godbetert een zitzak? Als de stoelen niet zo groot waren zou je denken dat je was beland in een inrichting voor moeilijk opvoedbare kinderen in plaats van in een therapeutisch centrum.

“Neemt u toch plaats,” duidde de jonge vrouw die Els door een onoverzichtelijke rommelige gang naar haar domicilie had geleid. Restanten van kerstversiering slingerden nog rond in het gebouw. Prullenbakken waren overvol. Zouden de schoonmakers staken? “Wilt u een kopje koffie?”

“Graag. Helemaal zwart.”

Els nam plaats op de rode plastic stoel die haar werd aangewezen terwijl de hulpverleenster de deur uitliep. Ze keek om zich heen en bungelde daarbij met haar benen als een kleuter die zit te wachten tot de klas begint. Haar voeten konden niet bij de grond. Ze was klein van stuk en mollig. Bijna altijd was ze aan de zware kant geweest, maar er waren tijden

dat ze er echt vadsig uitzag, vond ze zelf. Dit was één van die periodes. Els had haar korte postuur geërfd van haar grootmoeder van haar vaders kant en haar wat grove uiterlijk van haar andere oma. Ze legde haar handen over elkaar en probeerde zo stil mogelijk te blijven zitten toen de therapeute het vertrek weer binnenkwam.

De vrouw drukte haar het plastic bekertje met zwarte koffie, dat ze in de hal uit een morsige automaat had getapt, in de hand. Er was nergens plaats om de kokendhete drank neer te zetten, althans Els zou ervoor moeten opstaan en dat durfde ze niet. Ze hield het bekertje voorzichtig aan de rand tussen haar duim en wijsvinger vast totdat de koffie wat was afgekoeld. Er was niets geruststellend aan de hele situatie. Els voelde zich een dwerg op een biechtstoel voor reuzen.

“Maakt u het zich maar gemakkelijk, hoor,” glimlachte de jonge vrouw die inmiddels plaats had genomen aan haar bureau. De bureaustoel, die op maat gesneden leek te zijn, wiegde mee met haar bewegingen.

Els glimlachte ook naar haar. Het leek een vriendelijk mens; geen bitch die haar terecht zou wijzen of in een kwade hoek duwen. Ze moest gewoon even doorbijten en net doen alsof ze de scherpe rand van de stoel niet in haar dijen voelde snijden.

“Ik moet een beetje lachen om het meubilair hier. De stoelen zitten niet echt lekker,” sprak Els, met een milde glimlach rond haar mond, om maar iets te zeggen.

“Nee, niet lekker? Ik kan u helaas niets anders bieden. Over de inrichting van de kamer had ik niets te vertellen. Probeert u zich maar te ontspannen. We gaan eerst wat gegevens van u vastleggen. Het spijt mij dat ik daarvoor achter de computer blijf zitten. Maar dat is efficiënter, snapt u?”

Els knikte en nipte aan haar koffie. Tot zover snapte ze het nog wel. Ze beantwoordde de vragen van haar behandelaar, die zich aan haar had voorgesteld als Isabella, maar die haar met u bleef aanspreken. Zou ze moeten zeggen: “Ach Isabella, zeg toch gewoon Els?” Misschien zou dat meisje het ongemakkelijk vinden om een oudere vrouw te tutoyeren. Hooguit dertig schatte Els haar. Niets wist ze van de therapeute, maar straks zou deze jonge vrouw alles van haar weten. Alles.

Waarschijnlijk was het maar beter om het gewoon bij 'mevrouw' en 'u' te houden om de verhoudingen niet al te scheef te trekken.

"Twee verslavingen. Dat zal niet meevallen. Hoe gemotiveerd bent u om te stoppen? Een beetje, veel of erg veel?"

"Erg veel. Anders had ik hier niet gezeten. Het was een zware gang om zover te komen." Bij deze woorden vroeg Els zich af of ze werkelijk zo gemotiveerd was. Haar hele leven zou op de schop worden gegooid. Nooit meer een uitweg voor verdriet en verlangen, wanhoop en hoop zelfs. Nooit meer wegzakken in een omgeving waar niemand haar kon overladen met zijn of haar problemen. Waar ze even egoïstisch en in zichzelf gekeerd kon zijn. Nooit meer kunnen vluchten, dat was zo beangstigend.

"Ja, erg veel," herhaalde Els niettemin. "Het kan zo niet verder." Isabella knikte en tikte de informatie in.

"De volgende keer dat u hier komt moet u eerst even blazen," zei ze toen ze zich weer tot Els richtte, die haar niet-begrijpend aankeek.

"Om te controleren of u gedronken hebt," legde Isabella uit. "We kunnen niet tolereren dat u tijdens de behandeling alcohol gebruikt." Ze glimlachte fijntjes. "We kunnen natuurlijk niet nagaan of u gegokt hebt. Maar we gaan ervan uit dat u ook dat probeert na te laten en daarover de waarheid spreekt."

Geïntimideerd knikte Els. "Ik doe mijn best, daarvoor ben ik hier."

"Goed, dan krijgt u een dagboekje van me mee, dat u strikt moet bijhouden. Elke keer dat u aandrang krijgt om te gokken of te drinken, schrijft u dat op. Met het tijdstip erbij en wat eraan vooraf is gegaan. En dan schrijft u ook op wat u hebt gedaan om het lustgevoel te onderdrukken."

Els knikte en pakte het schriftje aan. Huiswerk. Daar had ze niet op gerekend.

"Dan zie ik u over een week weer," sprak Isabella. "Bij de receptie kunt u de afspraak maken."

Els haastte zich de kamer uit. Haar onderlip trilde als bij een kind dat een standje heeft gehad. Buiten kreeg ze zichzelf weer onder controle.